

**NÁVRH REFORMY NA ZVÝŠENIE
POPULARITY STREDNÝCH ODBORNÝCH
ŠKÔL PREDSTAVENÝ MINISTERSTVU
ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Autor: TImur Blentič
Grafika: Šimon Tomko

ÚVOD

Stredné odborné školy poskytujú praktické zručnosti, vedomosti a zohrávajú kľúčovú úlohu pri príprave kvalifikovanej pracovnej sily na výkon povolania. Napriek tomu zohrávajú negatívnu a nedocenenú úlohu v povedomí ľudí, a odzrkadľuje sa to aj na nízkej miere zápisu. Následkom toho čelí Slovensko nedostatku alebo veľmi nízkym počtom kvalifikovaných pracovníkov v oblastiach priemyslu, stavebníctva a iných odborov a remesiel. Na riešenie tohto problému navrhuje Študentská rada stredných škôl (ďalej iba ŠRSS) reformy na zatraktívnenie stredných odborných škôl a podporu ich postavenia v systéme vzdelávania.

NAVRHOVANÉ REFORMY

1

KARIÉRNE PORADENSTVO A USMERŇOVANIE

- **Zaviesť komplexné programy kariérneho poradenstva na stredných školách s cieľom pomôcť študentom porozumieť výhodám stredoškolského odborného vzdelávania, ktoré by presadzovali výber strednej školy na základe prejavovaného záujmu, nie známok.**
- **Vytvárať partnerstvá s miestnymi priemyselnými odvetviami a podnikmi s cieľom poskytnúť študentom prehľad o rôznych profesijných povolaniach prostredníctvom konferencií, stáží a veľtrhov spoluorganizovanými so ŠRSS.**

2

ZLEPŠENIE UČEBNÝCH OSNOV

- **Aktualizovať a modernizovať učebné osnovy tak, aby boli v súlade s požiadavkami priemyslu, technologickým pokrokom, sledovaním vývoju práce trhu, požiadaviek od zamestnávateľov a učebných osnov v okolitých krajinách EÚ.**
- **Zaviesť flexibilné možnosti kurzov vrátane medziodborových predmetov, aby sa vyhovel rôznorodým záujmom študentov.**
- **Integrovať vzdelávanie v oblasti podnikania a finančnej gramotnosti s cieľom podporiť u študentov ekonomickú nezávislosť.**

3

ROZVOJ ODBOROV

- **Poskytovať učiteľom príležitosti na odborný rozvoj, aby sa zabezpečilo, že budú mať najnovšie trendy v odvetví a metodiky vyučovania.**
- **Oboznámiť a podporiť učiteľov s potrebou nadviazania pevných kontaktov s miestnymi podnikmi a priemyselnými odvetviami, čím sa podporí praktická výmena poznatkov.**

4**MARKETING A
INFORMAČNÉ AKTIVITY**

- **Vypracovať marketingovú kampaň v spolupráci so ŠRSS, ktorá bude propagovať úspešné príbehy absolventov odborných škôl v odvetviach s vysokým dopytom.**
- **Usporadúvať dni otvorených dverí a informačné stretnutia pre rodičov a študentov zriaďovateľom strednej školy, ŠRSS a vedením školy, aby sa oboznámili s prostredím školy a jej výhodami.**
- **Vytvoriť online platformu v spolupráci so ŠRSS, kde si budúci študenti môžu prezrieť odborné programy, kariérne vyhliadky a príbehy o úspechoch.**

5

FINANČNÁ PODPORA

- **Podporovať partnerstvá s miestnymi podnikmi a priemyselnými odvetviami s cieľom poskytovať finančnú podporu odborným školám výmenou za prísun kvalifikovanej pracovnej sily.**
- **Poskytovať študentom štátom hradené štipendiá pri ich presídľovaní do internátov škôl vo vzdialenejších okresoch, ktoré by naplnilo kapacity danej strednej odbornej školy. Viedlo by to k riešeniu problému neprítomnosti odboru v danom okrese bez priameho zakladania nových vzdelávacích inštitúcií.**

6**ADAPTÁCIA VÝBEROVÝCH KONANÍ
ZÁUJMOM STREDNÝCH ŠKÔL**

- Zrevidovať rolu testovania 9 ako dostatočujúceho kritéria prijatia na stredné školy bez potreby zúčastnenia sa na prijímacích skúškach.
- Umožniť nástup na strednú odbornú školu pred dosiahnutím 9. ročníka alebo sa snažiť o obmedzenie počtu žiakov prijatých na osemročné a bilingválne gymnázia pred ukončením 9-ročnej dochádzky základných škôl.
- Zjednodušiť krajské zrušovanie vzdelávacích inštitúcií, v ktorých dlhodobo nie sú naplnené kapacity alebo sa podľa dlhodobého vývoja trhu práce preukazujú ako nadbytočné.

7

ZVÝŠENIE RELEVANTNOSTI STREDOŠKOLSKÉHO VZDELANIA

- **Upraviť kurikulá gymnázií tak, aby sa prispôbili žiakom dosahujúcim na základných školách nadpriemerné výsledky vo všetkých predmetoch.**
- **Spolupracovať s profesijnými združeniami a priemyselnými partnermi na vytvorení certifikačných programov SOŠ, ktoré sú v súlade s učebnými osnovami odborných škôl.**

8

HODNOTENIE A ZABEZPEČENIE KVALITY

- **Vykonávať pravidelné hodnotenia odborných škôl s cieľom zabezpečiť kvalitu vzdelávania, súladu s potrebami priemyslu a vykonávať prieskumy ohľadom schopnosti absolventov uplatniť si vzdelanie na trhu práce cez CVTI SR.**
- **Zaviesť systém spätnej väzby a neustáleho zlepšovania s cieľom odstrániť prípadné nedostatky, ktoré by ŠRSŠ komunikovalo so zriaďovateľom, vedením stredných odborných škôl a relevantnými úradmi.**
- **Spolupracovať so ŠRSŠ na prieskumoch verejnej mienky ohľadom stredných škôl s cieľom zaktualizovať dostupné zdroje o verejnom povedomí.**

9

SPOLUPRÁCA S VYSOKOŠKOLSKÝMI INŠTITÚCIAMI

- **Podporovať cesty pre absolventov odborných škôl pri prechode na vysoké školy, ak sa rozhodnú pokračovať v akademickom štúdiu, čím by sa predišlo uprednostňovaniu gymnázií žiakmi základných škôl, ktorí majú vysoký záujem o kariérny postup.**
- **Povzbudzovať univerzity a vysoké školy, aby pri zvažovaní prijatia uznávali zručnosti a vedomosti získané v odborných programoch.**

ZÁVER

Realizáciou reforiem stredného školstva sa SRSŠ snaží o riešenie nedostatku kvalifikovaných pracovníkov, oboznámiť širokú verejnosť o výhodách výberu stredoškolského vzdelania na základe záujmu o odbor, ako aj ponúknuť žiakom kvalitné vzdelávanie a umožniť kariérny rozvoj aj cez odborné vzdelávanie.

**Viliam Dominik Ďuraš
Predseda ŠRSŠ**